

5. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

6. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ซึ่งมีฐานความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. 2540

7. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2543 เห็นชอบนโยบายและแผนขจัดความรุนแรงต่อเด็กและสตรี

8. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

9. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2546 เห็นชอบแนวทางและมาตรการการใช้สื่อของรัฐเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว โดยให้สถานีวิทยุและโทรทัศน์ออกอากาศเพื่อการนี้ จำนวนร้อยละ 10-15 ของรายการทั้งหมด

10. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 22) พ.ศ. 2547 เกี่ยวกับการสอบปากคำเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี ให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการเข้าร่วมในการสอบปากคำนั้น

●●● ความร่วมมือเชิงบูรณาการในการแก้ปัญหาการค้ามนุษย์และช่วยเหลือเหยื่อ โดยทำบันทึกข้อตกลงเรื่องแนวทางการปฏิบัติร่วมกันระหว่างภาครัฐที่เกี่ยวข้อง 6 หน่วยงาน คือ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการต่างประเทศ และสำนักงานอัยการสูงสุด องค์กรเอกชน องค์กรระหว่างประเทศ และประเทศเพื่อนบ้านตามแนวชายแดน

●●● การให้ความช่วยเหลือเด็กหญิงจากความรุนแรง โดยการจัดตั้งศูนย์บริการช่วยเหลือเด็กและสตรีในภาวะวิกฤตจากความรุนแรง (ศูนย์พึ่งได้) (One Stop Crisis Center) ในโรงพยาบาลของสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 109 แห่ง ครอบคลุมทุกจังหวัดทั่วประเทศ

แนวทางการดำเนินงานในอนาคต

1. ควรกำหนดหลักในการปฏิบัติต่อเด็กทั้งด้านการสงเคราะห์ การคุ้มครองสวัสดิภาพ การพัฒนาและฟื้นฟู และการส่งเสริมความประพฤติเด็ก

2. สร้างกลไกที่มีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก

3. ผลักดันให้องค์กรทางสังคมตั้งแต่ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน องค์กรภาคเอกชน และประชาชนเข้ามามีบทบาทโดยตรงในการดำเนินการเพื่อให้การสงเคราะห์ คุ้มครองเด็กสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก

4. โรงเรียน และครอบครัว ต้องสอนให้เด็ก โดยเฉพาะเด็กผู้หญิงให้รู้เท่าทัน รู้จักที่จะป้องกันตัวจากการถูกลวนลาม

5. จัดให้มีบริการสาธารณสุขและการให้คำปรึกษาเฉพาะสำหรับกลุ่มสตรีวัยรุ่น เช่น การจัดตั้งคลินิกสุขภาพผู้หญิง โดยให้บริการแบบ “ผู้หญิงเป็นศูนย์กลาง และควรมีความละเอียดอ่อนในการให้บริการแก่ผู้หญิง

6. จัดให้มีกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างความสัมพันธ์หญิงชายแบบใหม่ที่สร้างสรรค์และสมดุล

ปัญหาเด็กไทย หลากหลายมิติ

ทวิความรุนแรง

เด็กผู้หญิง

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
<http://www.women-family.go.th>

เด็กผู้หญิง

ปัจจุบันทุกภูมิภาคของโลกมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคเทคโนโลยีข้อมูลและการสื่อสาร ทำให้ทุกสังคมทั่วโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และเกิดการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา

ในหลายประเทศเด็กกลายเป็นกลุ่มแรกที่ได้รับผลเสียหายก่อนและอย่างหนักที่สุด อันเนื่องมาจากวิกฤตการณ์ต่างๆ ทั้งๆ ที่ควรเป็นกลุ่มสุดท้ายที่จะได้รับผลกระทบ และเป็นกลุ่มแรกที่ได้รับประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม

- ทุกๆ ปี เด็กประมาณ 1.2 ล้านคน ต้องตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์
- เชื่อกันว่า เด็ก 2 ล้านคน ถูกแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีเด็ก และการผลิตสื่อลามก
- เด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 40 ล้านคน ต้องทนทุกข์ทรมานจากการถูกกระทำทารุณและถูกละเลย เด็กเหล่านั้นต้องการการดูแลด้านสุขภาพและสังคม
- แรงงานเด็กมีประมาณ 246 ล้านคน และแรงงานเด็กประมาณ 180 ล้านคน ถูกใช้แรงงานในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด (UNICEF : 2004)

เด็กทั่วโลกต้องเผชิญกับปัญหาภาวะการขาดสารอาหาร การเจ็บป่วยบ่อย ด้อยในการพัฒนาทั้งทางร่างกายและสติปัญญา ด้อยโอกาสทางการศึกษา ตลอดจนปัญหาสังคมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เช่น เด็กถูกทอดทิ้ง ถูกทารุณ และถูกแสวงหาประโยชน์ ซึ่งเป็นปัญหาที่ทุกประเทศทั่วโลกกำลังประสบอยู่และดูจะรุนแรงมากขึ้นทุกที่ ทั้งๆ ที่ประเทศต่างๆ มีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจดีขึ้น หากไม่มีการแก้ไขปัญหาเด็ก

อะไรจะเกิดขึ้นกับเด็กในวันนี้ ?

ปัจจุบันเด็กไทยเกิดน้อยลงและรอดชีวิตมากขึ้น เนื่องมาจากการปรับปรุงด้านสุขภาพอนามัย การศึกษา และการบริการวางแผนครอบครัวดีขึ้น กล่าวคือ อัตราการตายของทารกลดลงเรื่อยๆ โดยปี พ.ศ. 2546 ลดเหลือเพียง 7.2 ในทำนองเดียวกันอัตราการตายของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ลดลงเหลือ 12.0 (สถิติสาธารณสุข : 2547) ส่วนภาวะทุพโภชนาการของเด็ก พบว่า ในภาพรวมสภาวะโภชนาการของเด็กดีขึ้น โดยสามารถลดภาวะทุพโภชนาการเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ลงจากร้อยละ 8.63 ในปี พ.ศ. 2545 เป็นร้อยละ 2.83 ในปี พ.ศ. 2548 (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข : 2548)

ถึงแม้ว่าสังคมจะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเกือบทุกด้าน แต่ผลพวงที่ตามมาจากการพัฒนานี้คือ ปัญหาต่างๆ อันเนื่องเนื่องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาความรุนแรงทางเพศ พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ เป็นต้น ซึ่งเด็กผู้หญิงจะตกอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการถูกเอารัดเอาเปรียบ แสวงหาประโยชน์ และถูกละเมิดมากกว่าเด็กผู้ชาย โดยพบว่า วัยรุ่นหญิงตกเป็นเหยื่อทางเพศของเพื่อนชายมากขึ้น และมีเพศสัมพันธ์อายุน้อยลง เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีมากกว่าผู้ชาย 2-3 เท่า และเกิดการตั้งครรภ์ไม่พร้อม หรือติดเชื้อจากการทำแท้ง นอกจากนี้ยังพบว่า อัตราการตั้งครรภ์ของมารดาอายุน้อยกว่า 20 ปี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น กล่าวคือ เพิ่มจากร้อยละ 11.6 ในปี พ.ศ. 2540 เป็นร้อยละ 12.9 ในปี พ.ศ. 2546 (สถิติสาธารณสุข : 2547)

การแก้ไขปัญหาและวิกฤตการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับเด็กในทุกวันนี้ไม่ใช่เรื่องของฝ่ายใด หรือองค์กรใด องค์กรหนึ่งจะเป็นผู้ดำเนินการหาหนทางแก้ไข หากแต่ทุกหน่วยงาน และทุกระดับในสังคมจะต้องประสานความร่วมมือ

ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงตั้งแต่หน่วยที่เล็กที่สุดคือตัวเด็ก ไปจนถึงหน่วยที่ใหญ่ที่สุดคือระดับประเทศ เพื่อสร้างครอบครัวและสังคมให้เข้มแข็ง และรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามกระแสโลกาภิวัตน์ เพราะครอบครัวที่เข้มแข็งเท่านั้น จึงจะนำพาสังคมอยู่รอดและสร้างอนาคตอันงดงามแก่ลูกหลานได้อย่างแท้จริง

ความก้าวหน้าการปกป้องคุ้มครองและพัฒนาเด็ก

- การเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก พ.ศ. 2535
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 53 เด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัวมีสิทธิได้รับความคุ้มครองโดยรัฐ จากการใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม เด็กและเยาวชน ซึ่งไม่มีผู้ดูแลมีสิทธิได้รับการเลี้ยงดูและการศึกษาอบรมจากรัฐ
- ริเริ่มจัดทำแผนพัฒนาเด็กระยะยาว 20 ปี และจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน ทุกช่วง 5 ปี ให้สอดคล้องกับแผนฯ ฉบับต่างๆ
- การปรับแก้กฎหมายและออกมาตรการทางกฎหมายใหม่เพื่อปกป้องคุ้มครองและพัฒนาเด็ก มีดังต่อไปนี้
 1. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 กำหนดบทลงโทษสถานหนักกับผู้เป็นต้นเหตุให้เด็กต้องเข้าสู่กระบวนการค้าประเวณี ขณะเดียวกันโทษที่ลงแก่ผู้ค้าประเวณีจะเบาขึ้น
 2. มาตรการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. 2540
 3. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2540 กำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับการค้าหญิงและเด็กเป็นความผิดเพิ่มเติมในประมวลกฎหมายอาญา
 4. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541